

tat mellem Præsterne endog gaaer saa vidt, at de ikke vilde modtage noget udenfogns Medlem, med mindre vedkommende Sognepræst har givet sit Samtykke dertil, men hvis det er Tilfældet, at der bestaaer en saadan Overenskomst, maa jeg finde den uforsvarlig. Det maa nemlig erindres, at naar der gives en Rettighed, paalægges der ogsaa derved en Forpligtelse, og idet jeg indrømmer, at Præsten maa kunne nægte at modtage dem, der vilde slutte sig til ham, naar han troer, at det ikke stæer af religiøs Interesse, men af andre Grunde, vilde jeg finde det aldeles uforsvarligt, dersom han, naar han erkjender, at En af gode religiøse Grunde kan passe at faae ham til Sjælesørger, frastrev sig Ret til at modtage ham og til at hde ham den Hjælp, som han efter alle de paagjældende Forhold maa være forpligtet til. Rigeledes forekommer det mig, at det vilde være uforsvarligt i alle Tilfælde at fraskrive sig Ret til at gjøre Brug af den Frihed, der ved den kongelige Anordning er givet Præsten til at kunne forrette Barnebaab, Brudevielse osv. i vedkommende Sognebevoeres Kirke, naar han efter alle de foreliggende Forhold maatte dømmes, at der virkelig var gode og gyldige Grunde, der talte for, at Handlingen blev fuldbgyrdet paa dette Sted, f. Ex. hvis der var en lang Vei at kjøre med det spæde Barn, eller hvis den lange Vei kunde lægge Hindring ibeten for Brudevielsen. Dersom man altsaa i Almindelighed vil fraskrive sig Retten til at gjøre Brug af denne Frihed, maa jeg betragte det som en bestemt Opposition imod den kongelige Anordning, og jeg vil derfor træde meget bestemt op derimod; thi saafremt en saadan Overenskomst antager Karakteren af en indgaaet Forening og Forbund imod Afbenyttelsen af en vis almindelig givent Bestemmelse, maa jeg ansee Administrationen berettiget til at overveie, hvorledes den maa stille sig til en saadan Sag. — Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (P. Olsen) har beæret min Virksomhed i denne Sag med at give en kort Fremstilling deraf. Han siger, at jeg har spurgt Landemoderne, om de vilde have Sagen ordnet ved Lov eller ved kongelig Anordning, at de have sagt: Lad os faae den ordnet ved kongelig Anordning, og at

der derpaa er udkommen en saadan, hvoraf han mener der maa følge, at det er Landemoderne, som beslutte. Det er imidlertid underligt, at den ærede Rigsdagsmand ikke har lagt Mærke til, at vi med Hensyn til denne Sag for det Første maae see hen til selve de paagjældende Bestemmelser og dernæst til den Form, hvorunder disse skulle træde ilive; men hvad nu selve de paagjældende Bestemmelser angaaer, da har jeg maattet høre temmelig bittere Behreidelser for, at jeg har taget saalidet Hensyn til, hvad Geistligheden i denne Henseende har ytret, og den ærede Rigsdagsmand kan ikke tænke sig, hvor udbytt et Indtryk det gjør, naar man saa fra den modsatte Side faaer at høre, at man har taget alfor meget Hensyn til Landemoderne. Hvis den ærede Rigsdagsmand vilde sammenholde de Anker, der fra forskjellige Sider ere fremførte imod min Virksomhed i denne Sag, turde der maastee være Opfordring for ham til at overveie med sig selv, om ikke min Stilling har været den, at jeg har søgt saa samvittighedsfuldt og saa godt som muligt at overveie dette Forhold, og at jeg kun har taget Hensyn til de af Landemoderne fremsatte Ønsker, naar jeg virkelig fandt, at der var gode Grunde, der talte for dem, men at jeg derimod, hvor det Modsatte var Tilfældet, ikke har taget Hensyn til dem, saa at jeg altsaa har indtaget en uafhængig Stilling ligeoverfor Landemoderens Ønsker. At man, naar der er Tale om Kirken, ikke kan udslutte Hensynet til, hvad der bevæger sig hos Geistligheden, tør jeg ansee for at være en Selvfølge, saalænge der er en Lærerstand. Det kan være vanskeligt at finde den rette Begrænsning af disse Hensyn, det kan, saaledes som Tilfældet er i denne Sag, give Anledning til Klager fra Alverden, men der er noget vist Trøsterigt i at høre saadanne almindelige Klager fra alle Sider, thi saa tør man idetmindste troste sig med, at man har bevaret Uafhængighed i sin Dom og taget alle de forskjellige Sider af Sagen i Betragtning. Hvad nu endelig angaaer Spørgsmaalet om den kongelige Anordning og dens Lovghidighed, da har den høitærede Formand jo allerede gjort opmærksom paa, at naar Folkethinget vil udtale sin Anskuelse om en Sag, udfordres dertil en